

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DIH-023-4(3)/14/JN

Warszawa, 7 lutego 2014 r.

DECYZJA DIH-1/ 11 /2014

Na podstawie art. 138 § 1 pkt 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 267), art. 1 ust. 3, art. 5 ust. 2 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o Inspekcji Handlowej (Dz. U. z 2009 r. Nr 151, poz. 1219 z późn. zm.), art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy z dnia 21 grudnia 2000 r. o jakości handlowej artykułów rolno-spożywczych (Dz. U. z 2005 r. Nr 187, poz. 1577 z późn. zm.), Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, po rozpatrzeniu odwołania przedsiębiorcy Łukasza Magdziarza, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „BATI Łukasz Magdziarz” w Skierniewicach od decyzji Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Łodzi nr 99/ŻG/2013 z dnia 13 grudnia 2013 r. (nr akt sprawy: DSk.8361.217.2013), na podstawie której ww. przedsiębiorcy wymierzono karę pieniężną w wysokości 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu zafalszowanych dwóch rodzajów artykułów rolno-spożywczych, tj.: dwóch rodzajów pizzy o nazwach handlowych „Cztery sery” i „Mięsna”,

- 1. uchyla zaskarżoną decyzję w całości,**
- 2. wymierza przedsiębiorcy Łukaszowi Magdziarzowi, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą „BATI Łukasz Magdziarz” w Skierniewicach karę pieniężną w wysokości 1.000 zł (słownie: jeden tysiąc złotych) z tytułu wprowadzenia do obrotu zafalszowanego jednego rodzaju pizzy o nazwie handlowej „Cztery sery”.**

UZASADNIENIE

W toku kontroli przeprowadzonej w dniach od 8 do 14 października 2013 r. przez inspektorów reprezentujących Łódzkiego Wojewódzkiego Inspektora Inspekcji Handlowej w Łodzi, zwanego dalej również „Łódzkim WIIH”, w pizzerii „Bagatella” w Skierniewicach przy ul. Generała Zygmunta Berlinga 69, należącej do Łukasza Magdziarza, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „BATI Łukasz Magdziarz” w Skierniewicach, zwanego dalej również „stroną”, dokonano oceny rzetelności oznakowania, będących w ofercie

handlowej, dwóch rodzajów pizzy małej o średnicy 32 cm o nazwach handlowych „Cztery sery” (pozycja 23 w karcie menu) oraz „Mięsna” (pozycja 25 w karcie menu), pochodzących z zakupu kontrolnego. Zgodnie z zawartą w karcie menu deklaracją, pizza „Cztery sery” w cenie 21,50 zł (po zastosowaniu promocji 17,20 zł) powinna być sporządzona z sosu pomidorowego, sera mozzarella, sera feta, sera gouda i sera pleśniowego, natomiast pizza „Mięsna” w cenie 22 zł (po zastosowaniu promocji 17,60 zł) z sosu pomidorowego, sera mozzarella, kielbasy pepperoni, szynki, bekonu i cebuli.

Sprawdzenie zgodności rzeczywistego składu ww. pizz z deklaracją zawartą w karcie menu dostępnej w placówce wykazało, że do przygotowania ww. pizz pochodzących z zakupu kontrolnego użyto innych składników (określonych przez inspektorów jako „półprodukty”) niż deklarowane w karcie menu, tj.:

- sera sałatkowo-kanapkowego „Favita” (żółta) o zawartości 12 % tłuszczu, wyprodukowanego przez SM Mlekovita Wysokie Mazowieckie, ul. Ludowa 122, zwanego dalej „*serem sałatkowo-kanapkowym Favita*” - zamiast sera Feta,
- boczku pizza plastry wyprodukowanego przez Zakład Mięsno-Wędliniarski „Kaminiarz” Sp. z o.o. S.K., 64-115 Świąciechowa, ul. Leszczyńska 28, zwanego dalej „*boczkiem pizza plastry*” - zamiast bekonu.

Powyższe składniki zostały wykorzystane do produkcji przedmiotowych pizz bowiem w toku czynności kontrolnych nie stwierdzono w magazynie przedsiębiorcy obecności sera Feta oraz bekonu. Znajdował się natomiast ww. ser sałatkowo-kanapkowy „Favita” w ilości jednej czwartej opakowania 270 g oraz 1 opakowanie boczku pizza plastry 400 g, które jak wyjaśniła strona w piśmie z dnia 8 października 2013 r. stosowane są od początku działalności pizzerii, to jest od 23 lipca 2013 r.. W tym okresie ser sałatkowo-kanapkowy „Favita” zamiast zadeklarowanego w karcie menu sera Feta używano do przygotowania pizzy „Cztery sery” i „Spinacci” (pozycja 24 w karcie menu), zaś boczek pizza plastry zamiast zadeklarowanego w karcie menu bekonu stosowano do przygotowania pizzy „Mięsnej”, „Chłopskiej” (pozycja 20 w karcie menu) i „Wiejskiej” (pozycja 10 w karcie menu).

Na podstawie przedłożonych faktur VAT wystawionych przez:

- Makro Cash and Carry Polska S.A., Al. Krakowska 61, 02-183 Warszawa (nr 0/0(004)0005/255110 z dnia 12.09.2013, nr 0/0(001)0016/225101 z dnia 13.08.2013, nr 0/0(004)0011/210050 z dnia 29.07.2013, 0/0(004)0011/190033 z dnia 09.07.2013),
- Kaufland Polska Markety Sp. z o.o. Sp. k., ul. Szybka 6-10, 50-421 Wrocław (FA/11249/2013/4660 z dnia 12.09.2013),
- PROGAST S.C., ul. Głowackiego 124, 05-075 Warszawa Wesola (F/008414/13 z dnia 07.10.2013, F/007922/13 z dnia 23.09.2013, F/007496/13 z dnia 09.09.2013, F/007259/13 z dnia 02.09.2013, F/007011/13 z dnia 26.08.2013, F/006567/13 z dnia 12.08.2013, F/006329/13 z dnia 05.08.2013, F/005529/13 z dnia 09.07.2013),

ustalono, że od początku działalności pizzerii, tj. od dnia 23 lipca 2013 r. do dnia przeprowadzenia kontroli, tj. 8 października 2013 r., strona zakupiła łącznie 20 sztuk sera sałatkowo-kanapkowego „Favita” i 35 sztuk opakowań boczku pizza plastry.

Powyższe ustalenia udokumentowano w Protokole kontroli z dnia 14 października 2013 r. (nr akt kontroli: DSk.8361.217.2013), w tym w załącznikach nr 2 i 3 do tego protokołu. Do akt sprawy dołączono kserokopie: karty menu, przywołanych wyżej faktur VAT, wyjaśnienia strony z dnia 8 października 2013 r., oraz protokołów oględzin nr 1 i 2 z dnia 8 października 2013 r., dotyczących oznakowania znajdujących się na magazynie i wykorzystanych do produkcji przedmiotowych pizz ww. półproduktów, tj. sera sałatkowo-kanapkowego „Favita” oraz boczków pizza plastry.

W związku z powyższym, pismem z dnia 15 listopada 2013 r., Łódzki WIIH zawiadomił przedsiębiorcę Łukasza Magdziarza, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „BATI Łukasz Magdziarz” w Skierniewicach, o wszczęciu postępowania administracyjnego w przedmiocie wymierzenia, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, kary pieniężnej z tytułu wprowadzenia do obrotu dwóch rodzajów pizz o nazwach handlowych „Cztery sery” i „Mięsna”, zafalszowanych w rozumieniu art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej, z uwagi na podanie niezgodnie z prawdą danych w zakresie ich składu surowcowego. Jednocześnie strona została poproszona o przesłanie informacji na temat wielkości przychodu i obrotu za rok 2012, a także poinformowana o prawie do zapoznania się z aktami sprawy, wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów. W dniu 21 listopada 2013 r. bezpośrednio w siedzibie Łódzkiego WIIH strona złożyła oświadczenie, w którym podała, że w 2012 r. nie uzyskała żadnych przychodów, ponieważ nie prowadziła działalności gospodarczej. Z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej Rzeczypospolitej Polskiej wynika, że data rozpoczęcia wykonywania działalności gospodarczej to 1 sierpnia 2012 r. ale faktycznym terminem otwarcia pizzerii „Bagatella”, tj. kontrolowanej placówki, był 23 lipca 2013 r.. Jednocześnie poprosiła o rozważenie możliwości odstąpienia od nakładania kary, gdyż jest to jej pierwsza działalność gospodarcza, prowadzi ją krótko a stwierdzone nieprawidłowości wynikały z niewiedzy (nieznajomości przepisów prawa żywnościowego) i nie były zamierzone. Dodała, że ser sałatkowo-kanapkowy „Favita” stosowany był do trzech rodzajów pizz (obok zakwestionowanej w toku kontroli pizzy „Cztery sery” były to pizze „Spinacci” i „Grecka” poz. 19 w karcie menu), które sprzedają się rzadko. Ponadto zależy jej na dobrej opinii klientów i jej zamiarem nie było wprowadzanie konsumentów w błąd. Stwierdzone uchybienia usunęła niezwłocznie, jeszcze w czasie trwania kontroli.

Po przeprowadzeniu postępowania administracyjnego, decyzją nr 99/ŻG/2013 z dnia 13 grudnia 2013 r. (nr akt sprawy: DSk.8361.217.2013), Łódzki WIIH wymierzył, na podstawie art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, przedsiębiorcy Łukaszowi Magdziarzowi, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą „BATI Łukasz Magdziarz” w Skierniewicach, karę pieniężną w wysokości 1.000 zł, z tytułu wprowadzenia do obrotu zafalszowanych dwóch rodzajów pizz o nazwach handlowych „Cztery sery” i „Mięsna”.

Pismem z dnia 27 grudnia 2013 r., strona złożyła odwołanie od ww. decyzji do Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zwanego dalej również „Prezesem UOKiK”. W odwołaniu strona wniosła o uchylenie wymierzonej kary z uwagi na to, iż

stanowi ona dla niej bardzo duże obciążenie finansowe w obecnej sytuacji i mogłaby zagrażać dalszemu utrzymaniu się prowadzonej działalności na rynku. Wyjaśniła, że w okresie od rozpoczęcia działalności do faktycznego otwarcia kontrolowanej pizzerii „Bagatella”, tj. od 1 sierpnia 2012 r. do 23 sierpnia 2013 r. (z wcześniejszego wyjaśnienia strony z dnia 8 października 2013 r. oraz oświadczenia z dnia 21 listopada 2013 r. wynika, że data otwarcia pizzerii miała miejsce miesiąc wcześniej, tj. 23 lipca 2013 r.), przychód wyniósł 0 zł. Ponadto zatrudnia dwie osoby na umowę o pracę, łącznie 1,5 etatu a działalność ta stanowi jej jedyne źródło dochodu. Załączyła do odwołania bilans firmy za okres od 23 lipca 2013 r. do 30 listopada 2013 r., oraz bilanse firmy za miesiąc: wrzesień 2013 r., październik 2013 r. i listopad 2013 r. Zaznaczyła ponadto, że wykryte nieprawidłowości zostały usunięte w trybie natychmiastowym i wynikały jedynie z braku wiedzy a nie celowego działania.

Pismem z dnia 13 stycznia 2014 r., Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów poinformował przedsiębiorcę Łukasza Magdziarza, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „BATI Łukasz Magdziarz” w Skierniewicach, że przed wydaniem rozstrzygnięcia kończącego postępowanie w sprawie, stronie biorącej udział w postępowaniu administracyjnym przysługuje na podstawie art. 10 Kpa prawo do zapoznania się z aktami sprawy, a także wypowiedzenia się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań. Strona skorzystała z przysługującego jej prawa i w dniu 24 stycznia 2014 r. skontaktowała się telefonicznie z Urzędem, podtrzymując swoje stanowisko przedstawione w odwołaniu.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów zważył, co następuje.

Rozporządzenie (WE) nr 178/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2002 r. ustanawiające ogólne zasady i wymagania prawa żywnościowego, powołujące Europejski Urząd ds. Bezpieczeństwa Żywności oraz ustanawiającego procedury w zakresie bezpieczeństwa żywności (Dz.U. L 31 z 01.02.2002 r. s. 1 z późn. zm.) – zwane dalej „rozporządzeniem 178/2002”- stanowi w art. 17 ust. 1, że podmioty działające na rynku spożywczym i pasz zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności lub pasz z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy o jakości handlowej wprowadzane do obrotu artykuły rolno-spożywcze powinny spełniać wymagania w zakresie jakości handlowej, jeżeli w przepisach o jakości handlowej zostały określone takie wymagania oraz dodatkowe wymagania dotyczące tych artykułów, jeżeli ich spełnienie zostało zadeklarowane przez producenta.

Nadzór nad jakością handlową artykułów rolno-spożywczych w obrocie detalicznym sprawuje Inspekcja Handlowa, na podstawie art. 17 ust. 3 ww. ustawy. W myśl art. 3 pkt 7 rozporządzenia 178/2002 „handel detaliczny” oznacza obsługę i/lub przetwarzanie żywności i jej przechowywanie w punkcie sprzedaży lub w punkcie dostaw dla konsumenta finalnego;

określenie to obejmuje terminale dystrybucyjne, działalność cateringową, stołówki zakładowe, catering instytucjonalny, restauracje i podobne działania związane z usługami żywnościowymi, sklepy, centra dystrybucji w supermarketach i hurtownie.

Oznakowanie środków spożywczych, jak wynika z definicji jakości handlowej zawartej w art. 3 pkt 5 ustawy o jakości handlowej, jest jednym z jej elementów.

W myśl art. 6 ust. 1 i 2 ww. ustawy, artykuły rolno-spożywcze wprowadzane do obrotu są oznakowane a do ich znakowania stosuje się odpowiednio przepisy określone w art. 45 ust. 2, art. 46 ust. 1 pkt 1 i art. 48 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia.

Jak stanowi art. 45 ust. 2 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, oznakowanie środka spożywczego obejmuje wszelkie informacje w postaci napisów i innych oznaczeń, w tym znaki towarowe, nazwy handlowe, elementy graficzne i symbole, dotyczące środka spożywczego i umieszczone na opakowaniu, etykietce, obwolucie, ulotce, zawieszce oraz w dokumentach, które są dołączone do tego środka spożywczego lub odnoszą się do niego. Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 1 lit. a te same ustawy, oznakowanie nie może wprowadzać konsumenta w błąd, w szczególności co do charakterystyki środka spożywczego, w tym jego nazwy, rodzaju, właściwości, składu, ilości, trwałości, źródła lub miejsca pochodzenia, metod wytwarzania lub produkcji. Powyższe, jak stanowi art. 46 ust. 2 tej samej ustawy, ma zastosowanie również do reklamy i prezentacji środków spożywczych, w tym w szczególności w odniesieniu do ich kształtu, wyglądu lub opakowania, zastosowanych materiałów opakowaniowych, sposobu prezentacji oraz otoczenia, w jakim są prezentowane. Ponadto art. 16 rozporządzenia nr 178/2002 stanowi, iż bez uszczerbku dla bardziej szczegółowych przepisów prawa żywnościowego, etykietowanie, reklama i prezentacja żywności lub pasz, z uwzględnieniem ich kształtu, wyglądu lub opakowania, używanych opakowań, sposobu ułożenia i miejsca wystawienia oraz informacji udostępnionych na ich temat w jakikolwiek sposób, nie może wprowadzać konsumentów w błąd.

W myśl art. 48 ust. 1 ustawy o bezpieczeństwie żywności i żywienia, środki spożywcze muszą być oznakowane w sposób zrozumiały dla konsumenta, napisy muszą być wyraźne, czytelne i nieusuwalne, umieszczone w widocznym miejscu, a także nie mogą być w żaden sposób ukryte, zasłonięte lub przesłonięte innymi nadrukami lub obrazkami.

Zgodnie z art. 12 ust.1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1151/2012 z dnia 21 listopada 2012 r. w sprawie systemów jakości produktów rolnych i środków spożywczych (Dz.U. L 343 z 14.12.2012 r. s. 1) – zwanym dalej „*rozporządzeniem 1151/2012*”, chronione nazwy pochodzenia oraz chronione oznaczenia geograficzne mogą być wykorzystywane przez dowolny podmiot wprowadzający na rynek produkt zgodny z odpowiednią specyfikacją, zaś art. 13 ust. 1 lit. a wskazuje, że zarejestrowane nazwy są chronione przed wszelkim bezpośrednim lub pośrednim wykorzystywaniem w celach komercyjnych w odniesieniu do produktów nieobjętych rejestracją, jeśli produkty te są porównywalne do produktów zarejestrowanych pod tą nazwą lub jeśli jej stosowanie stanowi wykorzystywanie renomy chronionej nazwy, w tym również w sytuacji, gdy produkty te są wykorzystywane jako składnik.

Na podstawie rozporządzenia Komisji (WE) nr 1829/2002 z dnia 14 października 2002 r. *zmieniającego Załącznik do rozporządzenia Komisji (WE) nr 1107/96 w odniesieniu do nazwy „Feta”* (Dz. U. L 277 z 15.10.2002, str. 10), zwanego dalej „*rozporządzeniem 1829/2002*”, nazwa „Feta” została zarejestrowana jako Chroniona Nazwa Pochodzenia (ChNP).

Artykuł rolno-spożywczy zafałszowany, jak wynika z art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej, to produkt, którego skład jest niezgodny z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych, albo produkt, w którym zostały wprowadzone zmiany, w tym zmiany dotyczące oznakowania, mające na celu ukrycie jego rzeczywistego składu lub innych właściwości, jeżeli niezgodności te lub zmiany w istotny sposób naruszają interesy konsumentów, w szczególności jeżeli:

- a) dokonano zabiegów, które zmieniły lub ukryły jego rzeczywisty skład lub nadały mu wygląd produktu zgodnego z przepisami dotyczącymi jakości handlowej,
- b) w oznakowaniu podano nazwę niezgodną z przepisami dotyczącymi jakości handlowej poszczególnych artykułów rolno-spożywczych albo niezgodną z prawdą,
- c) w oznakowaniu podano niezgodne z prawdą dane w zakresie składu, pochodzenia, terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości, zawartości netto lub klasy jakości handlowej.

Pojęcie „wprowadzania do obrotu” w rozumieniu art. 3 pkt 4 ustawy o jakości handlowej oraz art. 3 pkt 8 rozporządzenia 178/2002 oznacza posiadanie żywności lub pasz w celu sprzedaży, z uwzględnieniem oferowania do sprzedaży lub innej formy dysponowania, bezpłatnego lub nie oraz sprzedaż, dystrybucję i inne formy dysponowania.

Odnośnie wprowadzania do obrotu produktów zafałszowanych ustawa o jakości handlowej stanowi w art. 40a ust. 1 pkt 4, że każdy, kto dopuszcza się tego czynu, podlega karze pieniężnej w wysokości nie wyższej niż 10% przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary, nie niższej jednak niż 1.000 zł. Na mocy art. 40a ust. 4 tej ustawy, kary pieniężne wymierza, w drodze decyzji, właściwy ze względu na miejsce przeprowadzania kontroli wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej. Ustalając wysokość kary wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej uwzględnia, na podstawie art. 40a ust. 5 ww. ustawy, stopień szkodliwości czynu, stopień zawinienia, zakres naruszenia, dotychczasową działalność podmiotu działającego na rynku artykułów rolno-spożywczych i wielkość jego obrotów.

Zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia 178/2002, kary mające zastosowanie w przypadku naruszenia prawa żywnościowego powinny być skuteczne, proporcjonalne i odstraszające.

W niniejszej sprawie, w toku kontroli przeprowadzonej u przedsiębiorcy Łukasza Magdziarza, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą „BATI Łukasz Magdziarz” w Skierniewicach stwierdzono, że do sporządzenia pizz o nazwach handlowych „Cztery sery” i

„Mięsna”, zakupionych w ramach zakupu kontrolnego, zamiast deklarowanych w karcie menu składników użyto odpowiednio:

- sera sałatkowo-kanapkowego „Favita”- zamiast sera Feta,
- boczku pizza plastry - zamiast bekonu.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Łódzki WIIH, zgodnie z art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej, wymierzył w drodze decyzji karę pieniężną przedsiębiorcy Łukaszowi Magdziarzowi, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą „BATI Łukasz Magdziarz” w Skierniewicach, to jest przedsiębiorcy, który wprowadził do obrotu zafałszowane ww. artykuły rolno-spożywcze.

Prezes UOKiK rozpatrując sprawę w postępowaniu odwoławczym stwierdził, że Łódzki WIIH prawidłowo uznał, iż w oznakowaniu pizzy o nazwie handlowej „Cztery sery” podano niezgodne z prawdą dane w zakresie użytych do produkcji składników, co stanowiło podstawę do zakwalifikowania tego produktu jako zafałszowany w rozumieniu art. 3 pkt 10 lit. c ustawy o jakości handlowej. Nie podzielił natomiast stanowiska organu pierwszej instancji w kwestii uznania za produkt zafałszowany pizzy „Mięsnej”.

Należy wskazać, że obowiązujące regulacje wprost definiują pojęcie artykułu rolno-spożywczego zafałszowanego. W art. 3 pkt 10 ustawy o jakości handlowej podano przykładowe wyliczenie okoliczności warunkujących uznanie wyrobu za zafałszowany, naruszającego interesy konsumentów w sposób istotny, co w konsekwencji wpływa na zakres odpowiedzialności podmiotu wprowadzającego dany produkt do obrotu (wyjaśnić należy, że w pojęciu obrotu detalicznego mieszczą się także usługi gastronomiczne – wynika to wprost z art. 3 pkt 7 rozporządzenia 178/2002). W szczególności zafałszowanie może polegać na podaniu w oznakowaniu niezgodnych z prawdą danych w zakresie składu artykułu rolno-spożywczego. W odniesieniu do przedmiotowej pizzy o nazwie „Cztery sery”, zdaniem Prezesa UOKiK, dyspozycja art. 3 pkt 10 lit. c ustawy o jakości handlowej została spełniona; wprowadzenie do obrotu przez ww. przedsiębiorcę pizzy „Cztery sery”, wyprodukowanej z udziałem innego składnika niż wymieniony w karcie menu, wprowadzało konsumentów w błąd co do jakości nabywanego produktu, ze względu na niższe walory jakościowe zastosowanego składnika i w sposób istotny naruszało ich interesy.

Zdaniem Prezesa UOKiK, w przypadku pizzy o nazwie handlowej „Mięsna”, nie można jednoznacznie stwierdzić, że zadeklarowanie w karcie menu „bekonu” zamiast faktycznie użytego „boczku” wprowadzało konsumentów w błąd co do zastosowanego składnika. Z „Leksykonu Nauki o Żywności i Żywieniu Człowieka oraz polsko-angielskiego słownika terminów”, s. 46, Wyd. SGGW, Warszawa 2008 r. wynika, że bekonem jest zarówno nieznacznie przetłuszczony surowy boczek i/lub schab jak i boczek przerośnięty mięsem (charakteryzujący się korzystniejszą proporcją tkanki mięśniowej w porównaniu do tłuszczowej). Zatem wskazany w skarżonej decyzji argument organu pierwszej instancji, iż bekon pozyskiwany jest wyłącznie ze schabu, pokrytego niewielką otoczką tłuszczową należy uznać za niezasadny. Ponadto oba terminy, tj. boczek i bekon, wydają się być stosowane przez polskich konsumentów zamiennie, może to być efekt zapożyczenia z języka angielskiego słowa „bacon” co w tłumaczeniu na język polski znaczy „boczek”. Wskazać też

należy, że na gruncie obowiązującego prawa pojęcie bekonu nie jest definiowane zatem w ocenie Prezesa UOKiK używanie określenia bekon dla boczku nie narusza interesów konsumentów w sposób istotny, a co za tym idzie w przedmiotowej sprawie dotyczącej pizzy „Mięskiej” nie została spełniona przesłanka warunkująca uznanie ww. produktu za zafałszowany. Niemniej jednak Prezes UOKiK wyjaśnia, że nie można dowolnie modyfikować/zmieniać nazwy środka spożywczego, określonej przez producenta, tak jak to uczynił ww. przedsiębiorca w odniesieniu do użytej wędliny - „boczku pizza plastry”, chyba że byłaby ona niezgodna z obowiązującymi przepisami prawa żywnościowego. Istnieją bowiem szczegółowe wymagania dotyczące nazwy produktu, która ma przede wszystkim pozwalać konsumentowi na jednoznaczną identyfikację charakteru produktu, jego właściwości oraz nie może wprowadzać w błąd nabywcy.

W związku z powyższym, w ocenie Prezesa UOKiK uznanie pizzy „Mięskiej” za produkt zafałszowany nie było uzasadnione, zatem koniecznym było uchylenie decyzji organu pierwszej instancji w całości i orzeczenie co do istoty.

Wykonując dyspozycję wynikającą z art. 40a ust. 5 ustawy o jakości handlowej, organ odwoławczy zważył, co następuje:

- oceniając stopień szkodliwości czynu polegającego na wprowadzeniu do obrotu zafałszowanej pizzy o nazwie handlowej „Cztery sery”, Prezes UOKiK uwzględnił fakt, iż przedmiotową pizzę przygotowano z użyciem innego, tańszego produktu niż deklarowano w oznakowaniu, a konsumenci nie byli o tym informowani. W tym miejscu należy wskazać, że faktem powszechnie znanym jest, iż produkty tradycyjne, których nazwa została zarejestrowana jako Chroniona Nazwa Pochodzenia (ChNP), a takimi jest m.in. „Feta” na podstawie rozporządzenia 1829/2002, są produkowane z określonych składników według ustalonej procedury, wobec czego ich cena jest znacznie wyższa niż produktów konwencjonalnych, zatem i wyższy jest koszt wyprodukowania pizzy z tymi składnikami. Wskazać należy, że stosownie do rozporządzenia 1151/2012 mleko służące do wyrobu sera „Feta” musi pochodzić od tradycyjnie hodowanych owiec i kóz z określonych regionów Grecji, a podczas procesu produkcyjnego sera należy stosować tradycyjną recepturę i metody, podczas gdy ser sałatkowo-kanapkowy „Favita” wyprodukowany był z mleka krowiego. Wobec powyższego rozbieżność pomiędzy oznakowaniem w karcie menu, a faktycznie użytym surowcem wprowadzała konsumentów w błąd, gdyż podany w oznakowaniu składnik nadawał gotowemu produktowi wyższe walory jakościowe. Ponadto dodać należy, że w rozpatrywanej sprawie, wobec nieuzasadnionego użycia nazwy chronionej, doszło do naruszenia przepisów rozporządzenia 1151/2012, do stosowania których obowiązani są przedsiębiorcy w całej Unii Europejskiej;
- określając stopień zawinienia, organ odwoławczy wziął pod uwagę, iż pizza została wyprodukowana w placówce należącej do strony, która powinna dochować należytej staranności aby była ona prawidłowo oznakowana, tj. zgodnie z deklaracją producenta sera sałatkowo-kanapkowego „Favita”, jednakże uwzględnił także działania naprawcze podjęte przez stronę;

- w kwestii zakresu naruszenia należy zaznaczyć, że informacja o składzie potraw stanowi jeden z najważniejszych elementów jakości handlowej, a nieuzasadnione w tym przypadku użycie nazwy: „ser Feta” w sposób istotny naruszało interesy konsumentów. Świadczy o tym fakt, że zostały naruszone przepisy mające na celu ochronę konsumentów i zapewnienie im rzetelnych i prawdziwych informacji o pochodzeniu produktów (por. np. motyw 8 i 18 preambuły rozporządzenia 1151/2012);
- oceniając, na podstawie zgromadzonej dokumentacji dotychczasową działalność podmiotu na rynku artykułów rolno-spożywczych, organ drugiej instancji zauważył, że strona w okresie ostatnich 24 miesięcy po raz pierwszy naruszyła przepisy ustawy o jakości handlowej;
- zgodnie z oświadczeniem złożonym przez kontrolowanego zalicza się on, w myśl art. 104 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. *o swobodzie działalności gospodarczej* (Dz. U. z 2010 r. Nr 220, poz. 1447 z późn. zm.), do grupy mikroprzedsiębiorców. Strona w 2012 r., to jest w roku poprzedzającym rok wymierzenia kary, nie uzyskała żadnych przychodów, ponieważ nie prowadziła działalności gospodarczej.

W złożonym odwołaniu strona nie kwestionuje ustaleń kontroli w zakresie nieprawidłowości w oznakowaniu artykułów rolno-spożywczych, wniosła natomiast o uchylenie wymierzonej kary, gdyż stanowi ona bardzo duże obciążenie finansowe i mogłaby zagrozić dalszemu prowadzeniu działalności. Zaznaczyła ponadto, że wykryte nieprawidłowości zostały usunięte w trybie natychmiastowym i wynikały jedynie z braku wiedzy a nie celowego działania.

Odnosząc się do powyższego, Prezes UOKiK wskazuje, że art. 40a ustawy o jakości handlowej wprowadza mechanizm polegający na tym, że każdy, w stosunku do kogo zostanie spełniona przesłanka wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych zafałszowanych, podlega karze określonej w tym przepisie. Ustawodawca zakłada więc istnienie odpowiedzialności w każdej sytuacji naruszenia przepisów prawa żywnościowego. Oznacza to, że samo stwierdzenie – udowodnienie faktu wprowadzenia do obrotu nieodpowiadających jakości handlowej produktów, powoduje konieczność nałożenia stosownej kary, co znajduje potwierdzenie na gruncie praktyki sądowo-administracyjnej, np. wyrok Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 4 sierpnia 2010 r. sygn. akt VI SA/Wa 894/10. Odpowiedzialność określona w tym przepisie ma charakter obiektywny, natomiast przesłanką jej przyjęcia jest tylko fakt wprowadzenia do obrotu (por. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 4 października 2012 r., sygn. II GSK 1339/11). Nie ma więc znaczenia czy zafałszowane produkty zostały wprowadzone do obrotu w wyniku celowego działania, czy też nie, gdyż nie jest to przesłanką do odstąpienia od wymierzenia kary. Należy zaznaczyć, że wymierzana na podstawie tego przepisu kara jest środkiem sankcjonującym naruszenie prawa żywnościowego, a celem regulacji jest ogólnie pojęty interes konsumentów, w szczególności zapewnienie, że nabywane przez nich artykuły rolno-spożywcze są właściwej jakości handlowej.

W przedmiotowej sprawie najniższy możliwy wymiar kary pieniężnej, o której mowa w art. 40a ust. 1 pkt 4 ustawy o jakości handlowej wynosi 1.000 zł, natomiast najwyższy stanowi nie więcej niż 10 % przychodu osiągniętego w roku rozliczeniowym poprzedzającym rok nałożenia kary. Mając powyższe na uwadze, Prezes UOKiK wymierzył karę pieniężną w wysokości 1.000 zł a więc najniższą z możliwych. Obniżenie wysokości kary pieniężnej w stosunku do wymierzonej przez Łódzki WIIH nie było możliwe, pomimo zakwalifikowania jako zafałszowane mniejszej ilości produktów. Ustawodawca nie przewidział odstępstwa od wymierzenia kary w przypadku stwierdzenia wprowadzenia do obrotu artykułów rolno-spożywczych zafałszowanych.

Prezes UOKiK wskazuje ponadto, że zgodnie z art. 17 ust. 1 rozporządzenia nr 178/2002, podmioty działające na rynku spożywczym zapewniają, na wszystkich etapach produkcji, przetwarzania i dystrybucji w przedsiębiorstwach będących pod ich kontrolą, zgodność tej żywności z wymogami prawa żywnościowego właściwymi dla ich działalności i kontrolowanie przestrzegania tych wymogów. Obowiązek zapewnienia zgodności artykułów rolno-spożywczych z wymogami prawa żywnościowego w zakresie jakości handlowej spoczywa zatem na każdym podmiocie działającym na rynku spożywczym, także na etapie świadczenia usług gastronomicznych. Z obowiązku tego nie zwalnia nieznajomość przepisów prawa żywnościowego. Strona, która decydując się na rozpoczęcie działania w zakresie obrotu artykułami rolno-spożywczymi powinna zapoznać się z przepisami związanymi z wykonywaną przez nią działalnością. Fakt, że stwierdzone nieprawidłowości wynikały z niewiedzy oraz zostały niezwłocznie usunięte, wbrew przekonaniu strony, nie powoduje wyłączenia odpowiedzialności w tym zakresie.

Zdaniem Prezesa UOKiK, zgodnie z art. 17 ust. 2 rozporządzenia 178/2000 wymierzona kara spełni funkcję prewencyjną i represyjną, skłaniając kontrolowanego do przestrzegania przepisów o jakości handlowej, zwłaszcza z uwagi na wykazane powyżej niedopełnienie należytej staranności co do zapewnienia rzetelnej informacji o składzie produktów.

Ustosunkowując się do argumentu strony, iż nie stać jej na zapłacenie takiej kary ze względu na to, iż stanowi ona zbyt duże obciążenie finansowe, Prezes UOKiK informuje, że kwestia sytuacji materialnej strony może być rozpatrywana dopiero po uprawomocnieniu się niniejszej decyzji, przy ewentualnym zastosowaniu ulg w opłacaniu należności publicznoprawnej, jaką jest wymierzona kara pieniężna. W myśl art. 67a § 1 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.) wojewódzki inspektor Inspekcji Handlowej, na wniosek strony w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem strony lub interesem publicznym, może:

1. odroczyć termin płatności kary lub rozłożyć jej zapłatę na raty,
2. odroczyć lub rozłożyć na raty zapłatę zaległości wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetki określone w decyzji,
3. umorzyć w całości lub w części zaległości, odsetki za zwłokę lub opłatę prolongacyjną.

Zgodnie z art. 40a ust. 6 i 7 ustawy o jakości handlowej, karę pieniężną, o której mowa w sentencji decyzji, stanowiącą dochód budżetu państwa, należy wpłacić na rachunek bankowy Wojewódzkiego Inspektoratu Inspekcji Handlowej w Łodzi w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja o wymierzeniu kary stanie się ostateczna.

Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, zgodnie z art. 5 ust. 2 ustawy o Inspekcji Handlowej, jest organem wyższego stopnia w stosunku do wojewódzkich inspektorów Inspekcji Handlowej. Zatem, w myśl art. 127 § 2 Kpa w związku z art. 1 ust. 3 ustawy o Inspekcji Handlowej, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów jest organem właściwym do rozpatrzenia wniesionego odwołania.

Zgodnie z art. 138 § 1 pkt 2 Kpa organ odwoławczy posiada kompetencje do wydania decyzji, w której uchyla zaskarżoną decyzję w całości albo w części i w tym zakresie orzeka co do istoty sprawy albo uchylając tę decyzję – umarza postępowanie pierwszej instancji w całości albo w części..

Biorąc powyższe pod uwagę, Prezes Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów orzekł, jak w sentencji.

Niniejsza decyzja jest ostateczna w trybie postępowania administracyjnego.

Pouczenie

Zgodnie z art. 52 § 1, art. 53 § 1, art. 54 § 1 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz. U. z 2012 r. poz. 270 z późn. zm.) od niniejszej decyzji przysługuje skarga wnoszona do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Warszawie, którą należy wnieść w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów.

Do należności pieniężnych nie uiszczonych w terminie stosuje się przepisy działu III ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2012 r., poz. 749, z późn. zm.).

Z up. Prezesa Urzędu
Ochrony Konkurencji i Konsumentów
Małgorzata Kozak
Wiceprezes

Otrzymują:

1. Łukasz Magdziarz
ul. Cypriana Kamila Norwida 5/76
96-100 Skierniewice
2. Łódzki Wojewódzki Inspektor
Inspekcji Handlowej w Łodzi
3. a/a